

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010211
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010211.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného G. M., nar. XX. S. XXXX v C. J., Česká republika, trvalé bydlisko L. K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienecné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 2. marca 2022, sp. zn. 2PP/20/2022, na neverejnom zasadnutí konanom 12. apríla 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného **G. M. z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 2. marca 2022, č. k. 2PP/20/2022-44, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona (Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného G. M. (ďalej len odsúdený) o podmienecné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice zo 11.10.2021, sp. zn. OT/91/2021, vo výmere 8 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť uloženého trestu a tiež splnil prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním preukázal polepšenie vo výkone trestu, no nespĺnil druhú materiálnu podmienku, keď od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život. Záver o nesplnení druhej materiálnej podmienky okresný súd odôvodnil stredným rizikom recidívy trestnej činnosti a menej priaznivej resocializačnej prognózy. Odsúdenému podľa súdu bola niekoľkokrát daná možnosť od spoločnosti reprezentovanej jednotlivými súdmi, aby preukázal, že dokáže viesť riadny život a aj bez potreby skúšobnej doby podmienecného odsúdenia. Napriek tomu sa odsúdený opakovane dopúšťal trestnej činnosti a to aj počas skúšobnej doby podmienecného odsúdenia, čo malo za následok uloženie nepodmienecného trestu odňatia slobody. Okresný súd taktiež prihliadol na povahu spáchaného trestného činu, keď sa odsúdený 7.10.2021 v čase okolo 20:00 hod. v obci L. K. v časti P. L. E. na terase rodinného domu so súpisným číslom XX počas hádky slovne vyhrážal zabitím svojej bývalej družke C. E. (aktuálne by mali s odsúdeným opäť tvoriť pár) takým spôsobom, že jej povedal: „Keď nechceš byť so mnou, nebudeš s nikým, keď sa niekto k tebe priblíži, zaj* ich, radšej vás všetkých zabijem, pôjdem do Armyshopy a zabezpečím si zbraň.“ Tohto konania sa odsúdený dopustil napriek tomu, že len menej ako dva týždne pred tým (26.09.2021) bol postihnutý za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, keď sa k priateľke C. E. správal hrubo. Okresný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že konanie odsúdeného voči jeho partnerke malo gradujúcu tendenciu a ani si nemožno úplne predstaviť, čo by sa napokon mohlo stať, ak by neprivolala hliadku Policajného zboru SR. Odsúdený sa v priebehu menej ako dvoch týždňov správal voči nej hrubo a vyhrážal sa jej i jej potenciálnym partnerom zabitím zbraňou.

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

4. Sťažnosť odôvodnil osobitným písomným podaním prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Jany Ondrášikovej, v ktorom uviedol, že záver okresného súdu o nesplnení druhej materiálnej podmienky nie

je dôvodný a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Je toho názoru, že doterajším výkonom trestu preukázal polepšenie a v budúcnosti chce viesť riadny život. Nepopiera, že v minulosti bol trestne stíhaný, avšak pre nenásilnú trestnú činnosť zanedbania povinnej výživy a pre nezaplatenie dane a poistného. Uvedené skutky spáchal pre nedostatok finančných prostriedkov, lebo sa ako živnostník dostal do druhotnej platobnej neschopnosti. Dlhý riadne spláca, časť z nich splatil, čo súdu aj preukázal. Okrem tomu mu bol uložený peňažný trest v cudzine za dopravnú nehodu zavinenú z nebanlivosti. Pokiaľ sa jedná o priestupok voči svojej partnerke, spáchal ho pri bežnej výmene názorov. Svoje správanie oľutoval, bol súčinný v priestupkovom konaní. Na partnerku by nikdy fyzicky nezaútočil. Poukázal na to, že jeho trestná minulosť a spáchaný priestupok boli brané do úvahy v samotnom trestnom konaní, na základe ktorého bol právoplatne odsúdený prvýkrát v jeho živote na nepodmienečný trest odňatia slobody. Považuje za nesprávny názor, aby bola trestná minulosť, výlučne zohľadňovaná pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení a poukázal na svoje hodnotenie vo výkone trestu a pozitívne odporúčanie riaditeľa ústavu. Je toho názoru, že v jeho prípade bol účel trestu naplnený. Zo svojich chýb sa poučil, doterajším výkonom trestu preukázal polepšenie a resocializáciu.

5. Odsúdený považuje za nedôvodné, aby bol zamietnutý jeho návrh len z dôvodov, že bol v minulosti viackrát súdne trestaný pre neúmyselnú a nenásilnú trestnú činnosť a pre jeden priestupok voči svojej partnerke. Uvedené podľa neho nenasvedčuje tomu, že by mal byť osobou silno poznamenanou kriminálnou minulosťou. Je toho názoru, že úvahy okresného súdu odporuje právnej úprave podmienечného prepustenia, nakoľko pre predchádzajúce odsúdenia na podmienечné prepustenie nedosiahne. Za podmienok, z ktorých okresný súd vyvodzuje svoj právny záver, by potom podmienечné prepustenie neprichádzalo do úvahy za žiadnych okolností, a to aj napriek tomu, že jeho resocializačná prognóza je priaznivá, napriek tomu, že sa dopustil iba priestupku a zaradený je do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia. Úvaha okresného súdu odporuje právnej úprave podmienok podmienечného prepustenia, nakoľko pre predchádzajúce odsúdenia na podmienечné prepustenie dosiahnuť nedokáže. Pokiaľ by okresný súd vyhovel návrhu na podmienечné prepustenie, určil by skúšobnú dobu, ktorá motivuje odsúdeného na to, aby viedol riadny život a v prípade osvedčenia sa završuje resocializačný proces uloženého trestu. V opačnom prípade by došlo k nariadeniu súdu - zvyšok uloženého trestu vykonať.

6. Poškodená • partnerka C. E. sama nemala v úmysle privodiť mu trestné stíhanie a sama neočakávala, že mu bude uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, čo ju mrzí. V partnerskom vzťahu naďalej pokračujú, dopisujú si, telefonujú spolu a vždy keď sa naskytne príležitosť, príde za ním do výkonu trestu na návštevu. Jej postoj k ich partnerskému vzťahu, ako aj k jeho výkonu trestu deklaruje vo vyhlásení, ktoré bolo predložené okresnému súdu ako dôkaz.

7. Podanú sťažnosť odôvodňuje odsúdený aj výkonom podnikateľskej činnosti živnostníka od roku 2005. Zmluvný partner s výkonom činnosti počíta a zmluvu o dielo neukončil z dôvodu nástupu do výkonu trestu. Živnosť on neprerušil a plní si odvodové povinnosti do poisťovne. Ekonomické zabezpečenie rodiny nástupom do výkonu trestu významne utrpelo. Finančné zázemie partnerky sa zhoršilo do takej miery, že je odkázaná na finančnú pomoc dospelého syna. Možnosť podmienечného prepustenia odsúdeného motivovala k náprave a poskytla mu perspektívu v priebehu výkonu trestu. Poukazujúc na uvedené skutočnosti sa odsúdený domnieva, že doterajší výkon trestu odňatia slobody, ktorý si odpykal za spáchaný priestupok v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia takmer v trvaní päť mesiacov, splnil účel a recidíva je u neho úplne vymiznutá.

8. Odsúdený ďalej v sťažnosti uviedol, že si je vedomý, že súd má možnosť a nie povinnosť vyhovieť jeho návrhu na podmienечné prepustenie, teda že nemá zaručené právo, aby bolo jeho žiadosti vyhovené. Súd však musí posúdiť formálne a materiálne podmienky podmienечného prepustenia a vyvodiť vlastnou úvahou taký záver, aby jeho rozhodnutie bolo predvídateľné a presvedčivé. Pochybnosť okresného súdu o vedení riadneho života po prepustení len s poukazom na skutky spáchané v minulosti nie je dôvodná. Očakávanie vedenia riadneho života je už zo svojej podstaty predpokladom, ktorý je pravdepodobný, a preto nie je možné požadovať jednoznačné presvedčenie súdu o tejto skutočnosti. Pojem "riadny život" je potrebné chápať ako minimálny rámec, a teda ako predpoklad nepáchania ďalšej trestnej činnosti. Pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení bolo potrebné vziať do úvahy ďalšie skutočnosti, ktoré preukázal, najmä, že v prípade podmienечného prepustenia má zabezpečené zamestnanie, zabezpečené bývanie, že udržiaval pravidelný kontakt s partnerkou-poškodenou a že ich vzťah pretrváva a ekonomická situácia v rodine nie je priaznivá a nevychádzať len zo širšej trestnej minulosti výpočtom trestných činov a priestupku (Poukazuje v tomto ohľade napr. na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 482/18 ktorý uviedol: „citujem "Ani trestnú minulosť odsúdeného nie je možné hodnotiť mechanicky, teda napríklad sledovať len počty minulých odsúdení a nevyužitých šancí podmienечného prepustenia"). Odsúdený sa domnieva, že jeho život po prepustení je perspektívny, ihneď je schopný aktívne sa zapojiť

do výkonu živnosti, jeho rodina a partnerka ho očakávajú a to sú samé osebe všetko predpoklady, ktoré sú spôsobilé vyvodiť úvahu, že po prepustení riadny život povedie. Záverom uviedol, že v prípade vyhovenia jeho žiadosti má súd dostatok právnych nástrojov, aby dohliadal na to, že do budúca bude viesť riadny život. Okrem skúšobnej doby mu môže súd zároveň nariadiť probačný dohľad, respektíve ustanoviť iné obmedzenia alebo povinnosti, s ktorými vopred súhlasí.

9. So zreteľom na vyššie uvedené odsúdený navrhol, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol vo veci sám podľa § 415 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. tak, že ho podmieniene prepusti na slobodu a súčasne mu určí primeranú skúšobnú dobu, prípadne primerané obmedzenia alebo povinnosti v zmysle § 68 ods. 1 Tr. zák.

10. Prokurátor sa ku dňu konania neverejného zasadnutia k písomne odôvodnenej sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

11. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 4. apríla 2022.

12. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

13. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

14. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k príprave a k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

15. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmieniene prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený dňom 8. februára 2022 vykonal polovicu trestu odňatia slobody uloženého mu za prečin (§ 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák.).

16. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., aj tu okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, čo vyplýva aj z hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

17. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmieniene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

18. Správne tiež okresný súd poukázal na to, že zmysel podmieniene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmieniene prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

19. S poukazom na predchádzajúce argumenty vyhodnotil krajský súd sťažnostné námietky odsúdeného ako nedôvodné. Podstatná pre negatívne rozhodnutie o jeho žiadosti je jeho trestná minulosť, ktorá jasne indikuje jeho sklony k páchaniu rôznej trestnej činnosti. Ak odsúdený poukazuje na fikciu neodsúdenia, teda že sa na neho pri niektorých odsúdeniach hľadí, ako keby nebol odsúdený, tak v tomto prípade daná okolnosť nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu (obdobne pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. júna 2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

20. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti poukazyval na to, že bol v minulosti odsúdený prevažne za trestné činy spáchané z nebanlivosti, k tomu krajský súd uvádza, že uvedené z hľadiska posudzovania jeho sklonov páchať trestnú činnosť nie je rozhodujúce, nakoľko stále ide o protiprávne konanie odsúdeného, ktoré je pokryté jeho zavinením a ktorým jasne deklaruje svoj vnútorný vzťah k dodržiavaniu právnych noriem platných v spoločnosti. Je treba tiež odsúdenému pripomenúť, že aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený nie za nebanlivostné, ale za úmyselné protiprávne konanie, od ktorého ho neodradilo ani plynutie skúšobnej doby podmieneného odsúdenia za iný trestný čin.

21. K sťažnostnej námietke odsúdeného, že je vo výkone trestu po prvý krát a správa sa tam slušne, krajský súd uvádza, že táto okolnosť nie je v rámci rozhodovania o podmienenom prepustení určujúca, lebo žiaden odsúdený, teda ani ten, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát, nemá na podmienené prepustenie „právny“ nárok. Ku každej žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie súdy pristupujú individuálne, reflektujúc špecifiká toho ktorého prípadu.

22. A pokiaľ ide o zostávajúce tvrdenia odsúdeného uvedené v sťažnosti, že prešiel vnútornou premenou, že normalizoval vzťahy s poškodenou, že už nechce páchať trestnú činnosť, chce pracovať, žiť normálny život a venovať sa rodine, k čomu má vytvorené podmienky (rodinné, pracovné), tieto vyhodnotil krajský súd ako také, ktoré nie sú dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti rôzneho druhu sú badateľné.

23. Za daného stavu veci krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (ani s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti (v tomto prípade primárne detí) pred páchatelmi trestných činov.

24. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.